

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับ
นักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษ
ภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)

จัดทำโดย นางสาวอาภรณ์ีย์ เสมรสุต
รหัส 96129

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 96
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2565
ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับ
นักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษ
ภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)

จัดทำโดย นางสาวอาภรณ์ีย์ เสมรสุต
รหัส 96129

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 96
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2565

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

สำนักงาน ก.พ.

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม ของสำนักงาน ก.พ.

(นายจุฬา สุขมานพ)
อาจารย์ที่ปรึกษา

(นางสาวสุชาดา ไทยบรรเทา)
อาจารย์ที่ปรึกษา

(นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวงใด อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี มีภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับนโยบายมาตรการและแผนพัฒนาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กำกับและตรวจสอบเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ ติดตามและรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในภาครัฐ แสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐาน รวมทั้งไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการทางวินัยและคดีกับผู้กระทำผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลและบรรลุผลตามเป้าหมายในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ภายใต้วิสัยทัศน์ “ขับเคลื่อนธรรมาภิบาล บูรณาการการป้องกันเชิงรุก ทุจริตภาครัฐลดลง ประชาชนเชื่อมั่นและศรัทธา” โดยกำหนดแผนปฏิบัติการราชการสำหรับขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐผ่านกลไกแผนปฏิบัติการราย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งมีแผนปฏิบัติการ 5 เรื่อง ดังนี้

แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 1 ขับเคลื่อนธรรมาภิบาลประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน
ปลูกจิตสำนึก สร้างการรับรู้ และพัฒนาระบบงานป้องกันการทุจริตเชิงรุก

แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 2 พัฒนาและยกระดับมาตรการกำกับการลงโทษวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ
อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 3 บูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการคดีให้รวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส

แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 5 เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
การศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและ

ชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกรอบแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติให้ชัดเจนและแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยศูนย์ฯ ขับเคลื่อนจะเป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อนกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (CPI) เป็นหน่วยงานวิชาการด้านข้อมูลการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติในการประกอบธุรกิจ เป็นหน่วยงานประสานงานด้านการอำนวยความสะดวกในการลงทุนระหว่างนักลงทุนและชาวต่างชาติและหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย และบรรเทาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐ

จากการวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ป.ป.ท. พบว่า สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานที่ถูกจัดตั้งตามกฎหมาย มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนในการดูแลรับผิดชอบในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยในแผนปฏิบัติการราย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ชัดเจนว่า “ขับเคลื่อนธรรมาภิบาล บูรณาการการป้องกัน

เชิงรุก ทุจริตภาครัฐลดลง ประชาชนเชื่อมั่นและศรัทธา” และมีแผนปฏิบัติราชการที่ชัดเจนในการพัฒนาการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ซึ่งถือได้ว่าสำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ได้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนในระดับต่างๆ สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นองค์กรหลักในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ในทางปฏิบัติกลับเป็นการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ (สำนักงาน ป.ป.ช.) อีกทั้งภาคประชาสังคมยังไม่รู้จักและไม่เข้าใจถึงบทบาทภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ท. ส่งผลให้การประสานงานไปได้ค่อนข้างยาก ในเชิงโครงสร้าง สำนักงาน ป.ป.ท. จัดสรรโครงสร้างอัตรากำลังให้หน่วยงานแต่ละส่วน ไม่สอดคล้องกับนโยบายและภารกิจองค์กร ขนาดพื้นที่รับผิดชอบ ทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและยังขาดการบูรณาการการทำงาน การเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญมากกับการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563 รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนี CPI ระยะที่ 3 ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ที่ได้เสนอและให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้ความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งนำข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565 รับทราบแนวทางขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) และมอบหมายให้กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาธุรกิจดิจิทัล (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป ซึ่งศูนย์ขับเคลื่อนฯ เป็นหนึ่งในแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับค่า CPI ซึ่งการศึกษาเรื่องนี้ จึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไขการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานภายในและภายนอก ต้องทำงานเชิงรุกและพัฒนาเครือข่ายภาคีในการทำงานอย่างจริงจังจึงผู้ศึกษาได้สรุปประเด็นปัญหาหรือความท้าทายที่จะนำมาเป็นข้อเสนอในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติได้ ดังนี้

1) ปัญหา แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านการอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจการ การดำเนินกิจการของ EEC มีอุปสรรคในการลงทุนในพื้นที่ สำคัญๆ 5 ประเด็น คือ 1) กฎหมาย สิทธิประโยชน์ และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) 2) ผังเมือง วิถีถนนขาดแคลน/น้ำท่วม 3) พื้นที่ไมเอื้อแก่วิสัยกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) 4) โครงสร้างพื้นฐานบางโครงการ
ชะลอจากนโยบายรัฐและ 5) บุคลากร/ผู้เชี่ยวชาญสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve) ไม่พอ

2. ด้านการป้องกันการทุจริต ที่ผ่านมาสํานักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินงานและบูรณาการการมีส่วน
ร่วมกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทั้งภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
ในหลายมิติ แต่ปัญหาการทุจริตไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ การทุจริตในประเทศไทยจึงได้หยั่งรากลึกมาอย่าง
ยาวนานจนปัจจุบันปัญหาการทุจริตได้ทวีความรุนแรงซับซ้อนและรุกรามอย่างรวดเร็ว

2) ความท้าทาย

2.1) EEC เป็นพื้นที่พิเศษที่รัฐบาลประสงค์ที่จะดึงดูดนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน ซึ่ง
หากสํานักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการใด ๆ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก ป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตใน
พื้นที่นี้ได้ตั้งแต่ต้น จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและดึงดูดนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจใน
ประเทศไทย กระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น และขยายผลไปสู่เขตนิคมอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้ต่อไป

2.2) สร้างความเข้าใจกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบ/ผู้ให้บริการผ่าน EEC One Stop Service (EEC-
OSS) ซึ่งเป็นกระบวนการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ โดยเฉพาะในส่วนการอำนวยความสะดวกการลงทุนในการอนุมัติ
อนุญาตตามกฎหมาย 8 ฉบับ และกำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อรองรับการให้บริการอนุมัติ/อนุญาตอย่างเป็น
ระบบ (รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม) เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตในพื้นที่ได้อย่างเห็นผลเชิงประจักษ์ ำนวย
ความสะดวกและเปิดโอกาสให้มีการลงทุนในพื้นที่ EEC

2.3) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้การดำเนินการอำนวยความสะดวก
อนุมัติ อนุญาต ประมวลผลและกำกับติดตามการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ จึงจำเป็นต้องมี
Platform เพื่อใช้และพัฒนางานในการป้องกันการทุจริตและเป็นฐานข้อมูลของประเทศประกอบการวิเคราะห์เพื่อ
กำหนดนโยบาย/โครงการสำคัญต่อไปในอนาคต

จากความท้าทายของประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงได้จัดทำข้อเสนอเพื่อแก้ไข
ปัญหาการทุจริต/การไม่รับความสะดวกต่อการให้บริการภาครัฐในพื้นที่ EEC ภายใต้ชื่อ “แนวทางการพัฒนา
ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นําร่องเขตพัฒนาพิเศษภาค
ตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)” โดยการพัฒนาแนวทางดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อที่จะมี
กรอบแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ เพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานเชิงรุกมากยิ่งขึ้น สำหรับหลักการ
และแนวคิดที่ใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการจัดทำข้อเสนอพัฒนาศูนย์ขับเคลื่อนฯ ประกอบด้วย

1) หลักการ/แนวคิดระบบราชการ (Bureaucracy) 2) แนวคิดองค์กรนวัตกรรม (Innovative Organization)
3) แนวคิดการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล (Digital Transformation) 4) แนวคิดการรับรู้ (Perception) ในการ
เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร 5) แนวคิดเรื่องการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ และ 6) แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาล โดยอาศัย
แนวทางหลักในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนานโยบาย ดังนี้

1. กำหนดกรอบหรือแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับ
นักลงทุนและชาวต่างชาติที่ชัดเจน เพื่อขับเคลื่อนกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกให้กับ

ประชาชน นักลงทุน และชาวต่างชาติ อันเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านการลงทุนภายในประเทศ และช่วยบรรเทาความรุนแรงของปัญหาที่ประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติไม่ได้รับความสะดวกต่อการเข้ารับบริการจากภาครัฐในพื้นที่ได้

2. รองรับการปฏิบัติภาครัฐที่ไม่เหมาะสมในทุกมิติ แก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนอย่างตรงจุดและเป็นรูปธรรมและบรรเทาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่

3. เป็นหน่วยงานวิชาการด้านข้อมูลการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติในการประกอบธุรกิจ ประสานงานด้านการอำนวยความสะดวกในการลงทุนระหว่างนักลงทุนและชาวต่างชาติ และหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่อาจจะมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการพัฒนา “แนวทางการพัฒนาศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)” ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านการประสานงานและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อดำเนินงานตามนโยบายของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ

2. ปัจจัยการสื่อสารสังคม การเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลการอนุมัติ/อนุญาต และการให้บริการภาครัฐอื่นๆ ในพื้นที่ EEC

นอกจากนี้ คุณลักษณะสำคัญของผู้นำที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายให้เป็นรูปธรรมและสัมฤทธิ์ผลได้นั้น ต้องประกอบด้วยการทำงาน เรื่อง “การขับเคลื่อนศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)” นั้น คุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายให้เป็นรูปธรรม จะต้องประกอบไปด้วย 5 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การนำแผนสู่การปฏิบัติและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Driving Execution and Results) ผู้นำต้องเป็นบุคคลที่สามารถสร้างและโน้มน้าวบุคลากรในองค์กรทุกคนให้ยอมรับ สามารถตัดสินใจ บริหารทรัพยากร บริหารบุคลากรให้มีเป้าหมายร่วมกันในการขับเคลื่อนการสร้างมาตรการป้องกันทุจริตนี้ให้เป็นผลสัมฤทธิ์ได้ ผู้นำต้องสร้างให้เกิด Trust ในทีมงานและหน่วยงานภายนอก จึงจะนำแผนสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Agile Leader) ที่พร้อมรับมือและวางแผนในการทำงานให้รวดเร็ว สอดรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และข้อเสนอใหม่ๆ ที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง 3) สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม (Driving Innovation and Change) ผู้นำจะต้องส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการรูปแบบแนวทางและวิธีการทำงาน 4) สามารถทำงานและสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการ (Facilitating Hyper Collaboration) ผู้นำต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคลากรในและนอกองค์กร เครือข่ายต่างๆ ได้ เนื่องจากการดำเนินงานดังกล่าวต้องได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงมหาดไทย สกพอ. สำนักงาน ก.พ.ร. หน่วยงานผู้ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทั้ง 8 ฉบับในระบบ EEC-

OSS และ 5) ต้องมีทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) เป็นทักษะในการนำเครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน

หากข้อเสนอโครงการดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จ และเกิดผลประโยชน์สูงสุดหลัก 3 ประการ คือ

1) ประชาชน : ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการใช้บริการภาครัฐในการขออนุมัติ/อนุญาตผ่านระบบ EEC-OSS

2) องค์กร : สำนักงาน ป.ป.ท. มีแนวทางส่งเสริมการลดปัญหาอุปสรรคในการอนุมัติ/อนุญาต เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนในเขตพื้นที่ EEC จนเกิดการส่งเสริมการลงทุน สร้างการรับรู้จนเกิดเป็นกระแสสังคมในการต่อต้านการทุจริต และสามารถแก้ไข/ลดปัญหาการทุจริตได้ตั้งแต่ระดับนโยบายและระดับพื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่ EEC และขยายผลสู่พื้นที่เขตนิคมอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั่วประเทศ จนเป็นองค์กรที่สามารถสนับสนุนการดำเนินการหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อป้องกันการเกิดการทุจริตได้

3) ประเทศ : ค่า CPI สูงขึ้น ปัญหาการทุจริตลดลง เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาประชาคมโลก และดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศได้มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง **แนวทางการพัฒนาศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)** เป็นผลงานการศึกษาที่ผู้ศึกษาได้จัดทำเป็นข้อเสนอตามหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 96 ของสำนักงาน ก.พ. ประจำปี 2565 ซึ่งผู้ศึกษามีความมุ่งมั่นตั้งใจอยากที่จะเข้ารับการอบรม รวมทั้งมีความภูมิใจที่ได้รับคัดเลือกเข้ารับการอบรมเป็นอย่างยิ่ง ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณวิทยากรในหลักสูตรทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และความช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาฉบับนี้จะมีส่วนสำคัญที่เป็นข้อเสนอเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้มีแนวการขับเคลื่อนศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เพื่อรองรับการผลักดันการดำเนินการเสริมสร้างความโปร่งใสในพื้นที่ EEC และเป็นการป้องกันการทุจริตประทุติมิชอบ เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่เป็นประโยชน์กับประชาชนและยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยต่อไป ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วยท่านอาจารย์จุฬา สุขมานพ ท่านอาจารย์สุชาติดา ไทยบรรเทา และท่านอาจารย์บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น วิจารณ์และเปิดมุมมองของผู้ศึกษาให้กว้างขึ้นในเชิงยุทธศาสตร์และนโยบาย รวมทั้งมีมุมมองที่รอบด้าน ซึ่งนับเป็นสิ่งที่มีความค่าเป็นอย่างยิ่งในการเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้ร่วมเข้ารับการอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 96 สำหรับการเรียนรู้ร่วมกันและมิตรไมตรีต่างๆ ที่ได้มอบให้ผู้ศึกษาตลอดช่วงระยะเวลาอบรม และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานของวิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ที่ให้คำแนะนำ ติดตามและประสานงานให้ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้อง

สุดท้ายผู้ศึกษาขอขอบพระคุณหน่วยงาน นายภูมิวิศาล เกษมสุข รองเลขาธิการ รักษาการแทนเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกท่านของสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ได้สนับสนุนและเสนอแนะประเด็นต่างๆ ให้ผู้ศึกษาสามารถนำข้อเสนอแนะและแนวทางต่างๆ มาปรับใช้ในการเข้ารับการอบรมในหลักสูตรนี้ได้ด้วยดีและขอบคุณครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นางสาวอารณีย์ เสมรสุต

กรกฎาคม 2565

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญ	ญ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฏ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฐ
1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	1
1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	1
1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย	15
1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	16
2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	18
2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา	18
2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย	26
2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ	39
3. แผนพัฒนาตนเอง	41
3.1 การวิเคราะห์ตนเอง	41
3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง	42
3.3 ผลการพัฒนาตนเอง	42
บรรณานุกรม	43
ภาคผนวก	44
ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล	55

สารบัญตาราง

	หน้าที่	
ตารางที่ 1	แสดงเป้าหมายค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยตามแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	5
ตารางที่ 2	แสดงเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบใน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	6
ตารางที่ 3	แสดงเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการปราบปรามการทุจริตในแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	8
ตารางที่ 4	การวิเคราะห์ TOWS Matrix	31
ตารางที่ 5	เปรียบเทียบการดำเนินงานของศูนย์รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนต่างชาติ กับศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ	33
ตาราง IDP 1	การวิเคราะห์ตนเอง	45
ตาราง IDP 2	ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนา	47
ตาราง IDP 3	แผนพัฒนารายบุคคล : ระยะเวลา 2 ปี	49
ตาราง IDP 4	แผนพัฒนารายบุคคล : ระยะเวลา 2 เดือน (ระหว่างการฝึกอบรม นบส. 1)	53
ตาราง IDP 5	ผลการพัฒนาตนเองระยะ 2 เดือน (ระหว่างการฝึกอบรม นบส. 1)	54

สารบัญภาพ

	หน้าที่
ภาพที่ 1 ความเชื่อมโยงของแผนระดับต่าง ๆ	12
ภาพที่ 2 การรองรับการให้บริการภาครัฐในพื้นที่ EEC	22
ภาพที่ 3 แสดงวงจรการทำงานของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุน และชาวต่างชาติ	32
ภาพที่ 4 ผังการขับเคลื่อนการดำเนินการของศูนย์ฯ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	37

คำอธิบายสัญลักษณ์ คำย่อ และนิยามศัพท์

คำย่อ

สำนักงาน ป.ป.ท.	ย่อมาจาก	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
คณะกรรมการ ป.ป.ท.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
สำนักงาน ป.ป.ช.	ย่อมาจาก	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
คณะกรรมการ ป.ป.ช.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
EEC	ย่อมาจาก	Eastern Economic Corridor หรือ โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
EEC-OSS	ย่อมาจาก	Eastern Economic Corridor One Stop Service หรือ การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จของโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
SDG	ย่อมาจาก	Sustainable Development Goals (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน)
UNCAC	ย่อมาจาก	United Nations Convention Against Corruption (อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต)
CPI	ย่อมาจาก	Corruption Perceptions Index (ดัชนีชี้วัดการรับรู้ภาพลักษณ์คอร์รัปชัน)
TI	ย่อมาจาก	Transparency International (องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ)
BF (TI)	ย่อมาจาก	แหล่งประเมิน Bertelsmann Foundation Transformation Index
EIU	ย่อมาจาก	แหล่งประเมิน Economist Intelligence Unit Country Risk Service
GI	ย่อมาจาก	แหล่งประเมิน Global Insights Business Conditions and Risk Indicators
IMD	ย่อมาจาก	แหล่งประเมิน IMD World Competitiveness Yearbook
PERC	ย่อมาจาก	แหล่งประเมิน Political and Economic Risk Consultancy
PRS	ย่อมาจาก	แหล่งประเมิน The PRS Group International Country Risk Guide
WEF	ย่อมาจาก	แหล่งประเมิน World Economic Forum Executive Opinion Survey
WJP	ย่อมาจาก	แหล่งประเมิน World Justice Project Rule of Law Index
VDEM	ย่อมาจาก	แหล่งประเมิน Varieties of Democracy Project
ศอตช.	ย่อมาจาก	ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ
ศปท.	ย่อมาจาก	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ระดับกระทรวง)
พอช.	ย่อมาจาก	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
ACT	ย่อมาจาก	องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)
UNDP	ย่อมาจาก	United Nations Development Program (โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ)
IOD	ย่อมาจาก	สถาบันกรรมการบริษัทไทย
CAC	ย่อมาจาก	Collective Action Coalition Against Corruption (โครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต)

OECD	ย่อมาจาก	Organization for Economic Co-operation and Development (องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ)
IP	ย่อมาจาก	Integrity Pact (โครงการข้อตกลงคุณธรรม)
CoST	ย่อมาจาก	Construction Sector Transparency (โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่)
PPP	ย่อมาจาก	Public Private Partnership (โครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน)
ITA	ย่อมาจาก	Integrity and Transparency Assessment (การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ)

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

2.1 ประเด็นการศึกษา

เรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การลงทุนในภาคเอกชนชะลอตัวอย่างมาก การนำเข้าส่งออกลดลง ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนในประเทศของนักลงทุนและชาวต่างชาติคือ “ต้นทุน” การทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากมีการทุจริตในประเทศสูง นั้นหมายถึงเอกชนจะมีต้นทุนในการลงทุนในประเทศนั้นสูงขึ้นกว่าปกติ และการอำนวยความสะดวกในภาครัฐต่อการลงทุนในประเทศของนักลงทุนและชาวต่างชาติ สองปัจจัยเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุนและชาวต่างชาติ ดังนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่า หากจะมีการดำเนินการใดๆ ที่สามารถดึงดูดนักลงทุนและชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศได้ การดำเนินการนั้นต้องเป็นการอำนวยความสะดวก ลดอุปสรรคต่อการเข้ารับบริการภาครัฐและแก้ไขปัญหาการทุจริตในพื้นที่ หากสามารถดำเนินการได้ประสบผลสำเร็จ ย่อมส่งผลทำให้นักลงทุนและชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศเพิ่มสูงขึ้น เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่สนับสนุนการลงทุนประกอบธุรกิจพิเศษของรัฐบาล ดังเช่น เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นอกจากนี้ เมื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในการประกอบธุรกิจ/ลงทุนในประเทศแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติได้ ก็ย่อมสะท้อนภาพลักษณ์ที่ดีในการบริการภาครัฐ

“ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ” นี้ จะเป็นการยกระดับจาก “ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับนักลงทุนชาวต่างชาติ” เดิมตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565 โดยให้สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นรูปธรรม โดยขับเคลื่อนกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (CPI) และเป็นศูนย์กลางงานวิชาการด้านข้อมูลการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติในการประกอบธุรกิจและประสานงานด้านการอำนวยความสะดวกในการลงทุนระหว่างนักลงทุนและชาวต่างชาติและหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย รวมทั้งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับนักลงทุนที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐ เนื่องจากศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับนักลงทุนชาวต่างชาติเดิมมีการดำเนินงานเป็นเชิงรับมากกว่าเชิงรุก กล่าวคือ ดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติ แล้วส่งต่อหน่วยตรวจสอบเท่านั้น ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่า ไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนในกลุ่มนักลงทุนและชาวต่างชาติที่ประสบปัญหาจากการเรียกรับสินบน หรือไม่ได้รับการอำนวยความสะดวกต่อการให้บริการภาครัฐ อย่างตรงจุดและเป็นรูปธรรม จึงทำให้การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการไม่ได้รับการอำนวยความสะดวกในกลุ่มนักลงทุนและชาวต่างชาติยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ

2.1.1 ปัญหาและความท้าทาย

1) ปัญหา

1. ด้านการอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจการ การดำเนินกิจการของ EEC มีอุปสรรคในการลงทุนในพื้นที่สำคัญ 5 ประเด็น คือ 1) กฎหมาย สิทธิประโยชน์ และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) 2) ผังเมือง วิกฤตน้ำขาดแคลน/น้ำท่วม 3) พื้นที่ไม้อื้อแกวีสภาพกึ่งชนบทกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) 4) โครงสร้างพื้นฐานบางโครงการชะลอจากนโยบายรัฐและ 5) บุคลากร/ผู้เชี่ยวชาญสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve) ไม่พอ

จากการศึกษาพบว่า การบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ดังกล่าว บางฉบับยังปรากฏปัญหา ยกตัวอย่างเช่น กฎหมายผังเมืองในโครงการระเบียงเศรษฐกิจหรือเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งมีปัญหาในเรื่องกรอบนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติที่ไม่ชัดเจน กล่าวคือ มีกฎหมายที่เป็นแนวปฏิบัติหลักอยู่สองฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะในการพัฒนาพื้นที่และพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดนโยบายและขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมือง โดยที่กฎหมายทั้งสองฉบับยังมีความเหลื่อมล้ำกันในทางปฏิบัติ เช่น เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนและการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

2. ด้านการป้องกันการทุจริต ที่ผ่านมาสํานักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินงานและบูรณาการการมีส่วนร่วมร่วมกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทั้งภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ในหลายมิติ ได้แก่ 1) การปลูกจิตสำนึก สร้างการรับรู้และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกภาคส่วน โดยดำเนินการจัดฝึกอบรมและจัดทำหลักสูตรต่างๆ เพื่อปลูกจิตสำนึก สร้างการรับรู้ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม 2) การบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการต่อต้านการทุจริตร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในพื้นที่ โดยจัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายภาคประชาสังคมในระดับเขต จำนวน 10 เขต และขยายการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายภาคประชาสังคมในระดับจังหวัดทั้ง 76 จังหวัด ขณะนี้จัดตั้งแล้วทั้งสิ้น 46 จังหวัด เพื่อเป็นกลไกในการประสานงานและสร้างการมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่ 3) การขับเคลื่อนการทำงานที่มีธรรมาภิบาลในหน่วยงานภาครัฐ โดยจัดตั้ง “คลินิกส่งเสริมธรรมาภิบาลต่อต้านทุจริต” ซึ่งดำเนินการทั้งในด้านการป้องกัน การป้องปรามการทุจริต โดยเป็นศูนย์กลางในการสร้างการรับรู้กับส่วนราชการทุกภาคส่วน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และ 4) การจัดทำข้อเสนอแนะ มาตรการ แนวทางในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน และ 5) การสร้างเครือข่ายภาคประชาสังคมในการมีส่วนร่วมป้องกันการทุจริตในพื้นที่ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตลอดตั้งแต่ปี 2557 – 2561 ซึ่งมีเครือข่ายภาคประชาสังคม ฝัาระวังการทุจริตทั้งสิ้น 11,400 คน

แต่ปัญหาการทุจริตไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ การทุจริตในประเทศไทยจึงได้หยั่งรากลึกมาอย่างยาวนานจนปัจจุบัน ปัญหาการทุจริตได้ทวีความรุนแรงซับซ้อนและรุกรามอย่างรวดเร็ว การทุจริตส่วนใหญ่มักจะเกิดขึ้นในรูปแบบของการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบแม้ว่ารัฐบาลจะให้

ความสำคัญต่อการปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่องยาวนานดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลพยายามส่งเสริมและผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐผ่านแผนระดับต่าง ๆ เช่น แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่ก็ยังไม่สามารถปราบปรามการทุจริตในภาครัฐให้หมดสิ้นได้อย่างแท้จริง ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจึงให้ความสำคัญกับการป้องกันและป้องปรามมากยิ่งขึ้น โดยคาดหวังว่าการป้องกันและการป้องปรามจะช่วยยับยั้งและลดโอกาสการทุจริตในภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐมาอย่างจริงจังและต่อเนื่องทั้งการปราบปรามผู้กระทำผิด การป้องกัน การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกลไกในการแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เป็นต้น ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสำนักงาน ป.ป.ท. ได้ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมาตลอดนั้นพบว่า การปราบปรามผู้กระทำผิดเป็นเพียงเครื่องมือหรือวิธีการหนึ่งในการสร้างความหวาดกลัวให้แก่ผู้กระทำผิดบางส่วนเท่านั้น ยังมีผู้กระทำผิดอีกจำนวนมากที่ยังไม่เข้าสู่กระบวนการ จึงส่งผลให้การทุจริตยังขยายตัวและทวีความรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับรูปแบบการทุจริตในภาครัฐมีความซับซ้อนและกระจายตัวอยู่ในทุกระดับตั้งแต่ระดับนโยบายสู่ระดับปฏิบัติโดยการทุจริตที่ขยายตัวและสร้างความเสียหายต่อประชาชนและประเทศชาติเป็นอย่างมาก การป้องกันจึงเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการระงับยับยั้งการทุจริตไม่ให้รุกรามต่อไปเป็นวงกว้าง ศูนย์ประสานงานเครือข่ายภาคประชาสังคมในระดับเขตจึงอาจยังไม่เพียงพอในการแก้ไขปัญหาการทุจริตเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาล ดังนั้น ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ จึงถูกเสนอเพื่อการพัฒนาการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนเฉพาะพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย และยกระดับค่า CPI โดยเริ่มในพื้นที่นำร่อง EEC และขยายผลการดำเนินการในพื้นที่อื่นต่อไปในอนาคต

2) ความท้าทาย

2.1) EEC เป็นพื้นที่พิเศษที่รัฐบาลประสงค์ที่จะดึงดูดนักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุน ซึ่งหากสำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการใด ๆ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก ป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตในพื้นที่นี้ได้ตั้งแต่ต้นน้ำ โดยเฉพาะในกระบวนการอนุมัติ/อนุญาตให้กับกลุ่มนักลงทุน ชาวต่างชาติและหากการป้องกันการทุจริตเชิงรุกในพื้นที่นำร่องดังกล่าวประสบผลสำเร็จ จำนวนเรื่องร้องเรียน การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ลดน้อยลง จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและดึงดูดนักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศไทย กระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้นและขยายผลไปสู่เขตนิคมอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้ต่อไป

2.2) สร้างความเข้าใจกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบ/ผู้ให้บริการผ่าน EEC One Stop Service (EEC-OSS) ซึ่งเป็นกระบวนการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ โดยเฉพาะในส่วนการอำนวยความสะดวกการลงทุนในการอนุมัติอนุญาตตามกฎหมาย 8 ฉบับ ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมที่ดิน

กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนเครื่องจักร กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และกำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อรองรับการให้บริการอนุมัติ/อนุญาตอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตในพื้นที่ได้อย่างเห็นผลเชิงประจักษ์ อำนวยความสะดวกและเปิดโอกาสให้มีการลงทุนในพื้นที่ EEC

2.3) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้มีการดำเนินการอำนวยความสะดวก อนุมัติ อนุญาต ประมวลผลและกำกับติดตามการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องสร้าง Platform เพื่อใช้และพัฒนางานในการป้องกันการทุจริตและเป็นฐานข้อมูลของประเทศประกอบการวิเคราะห์เพื่อกำหนดนโยบาย/โครงการสำคัญต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะในพื้นที่ส่งเสริมการลงทุนในเขตอุตสาหกรรมอื่นๆ ได้อีกด้วย

2.1.2 สภาพของปัญหาที่ผ่านมา แนวโน้มของปัญหาในอนาคตและผลกระทบที่เกิดขึ้น

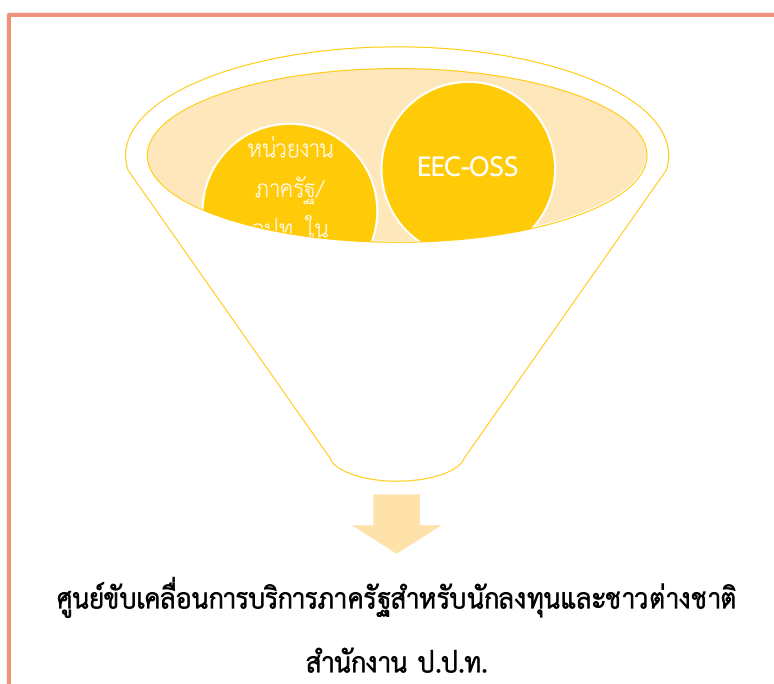
1) สภาพของปัญหาที่ผ่านมา

เนื่องจากการลงทุนและดำเนินกิจการภาคธุรกิจ ผู้ประกอบกิจการและนักลงทุนจะต้องดำเนินการให้เป็นตามขั้นตอนที่กฎหมายและระเบียบกำหนดไว้ให้ถูกต้องและครบถ้วน โดยจะต้องได้รับการอนุมัติ อนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานและมีวิธีการขั้นตอนที่แตกต่างกัน รวมทั้งยังมีกฎหมายบางฉบับที่กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่ชัดเจน ทำให้นักลงทุนและชาวต่างชาติที่มาใช้บริการจากหน่วยงานภาครัฐ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้ารับบริการ ทำให้การพิจารณาอนุมัติและการพิจารณาอนุญาตต่างๆ เกิดความยุ่งยากและเป็นไปด้วยความล่าช้า รวมทั้งไม่เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ส่งผลให้การลงทุนและการประกอบธุรกิจได้รับความเสียหาย ทำให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐได้อาศัยช่องทางดังกล่าวเรียกรับผลประโยชน์จากนักลงทุนและชาวต่างชาติ เพื่อบำรุงความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตต่างๆ ให้มีความรวดเร็วขึ้น และเกิดปัญหาข้อร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำการทุจริต ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจภายในประเทศและกลุ่มเป้าหมายนักลงทุน ผู้เชี่ยวชาญและชาวต่างชาติมองประเทศไทยในแง่ลบของการทุจริตคอร์รัปชันสูงและไม่โปร่งใส ส่งผลต่อการประเมินการรับรู้การทุจริตหรือค่า CPI ของประเทศไทยอยู่ในระดับที่ต่ำ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดที่จะแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่างๆ ผ่านการดำเนินงานของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) โดยรองรับการดำเนินการผ่านระบบที่มีอยู่แล้วเป็นหลัก หากแต่เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้มากขึ้น เพิ่มพื้นที่การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน นักลงทุน และชาวต่างชาติ ที่มีต่อการให้บริการภาครัฐในพื้นที่รองรับการดำเนินงานของรัฐที่ไม่เหมาะสม ไม่อำนวยความสะดวก อุปสรรคที่เกิดขึ้นต่อการรับบริการของผู้ขอใช้บริการ ขยายผลการดำเนินงานไปกลุ่มบริการอื่นๆ เพิ่มเติมจากที่ EEC-OSS มีในปัจจุบันและในพื้นที่อื่นๆ อันเป็นการมุ่งสร้างและพัฒนากลไกในการป้องกันการทุจริตด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ตลอดจนการส่งเสริมให้มีการศึกษาวิเคราะห์ติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานต้องให้ความสนใจในการ

ดำเนินงานของตนด้วยความโปร่งใสและไร้การทุจริตในทุกกระบวนการงานในการให้บริการประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติผ่านระบบ EEC-OSS นี้ อันจะทำให้กลุ่มนักลงทุนและชาวต่างชาติมีความเชื่อมั่นในการบริการภาครัฐของประเทศไทยมีความโปร่งใส

ภาพที่ 2 การรองรับการให้บริการภาครัฐในพื้นที่ EEC

ที่ผ่านมาสำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการป้องกันการทุจริตมาแล้วในหลากหลายรูปแบบกับหลายๆ กลุ่มเป้าหมาย หากแต่ยังไม่มีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าการดำเนินงานป้องกันการทุจริตประสบผลสำเร็จหรือไม่ ประกอบกับการประเมินคะแนน CPI ซึ่งเป็นการประเมินการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยจากกลุ่มเป้าหมายนักลงทุน ผู้เชี่ยวชาญและชาวต่างชาติ มองประเทศไทยในแง่มุมของการทุจริตคอร์รัปชัน โดยค่าคะแนน CPI มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีการกำหนดให้ระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตเป็นเป้าหมาย ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนแม่บทรองรับยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งกำหนดให้ภายในปี 2580 ประเทศไทย มีระดับคะแนนอยู่ในลำดับ 1 ใน 20 ลำดับแรกของโลก

นอกจากนั้น ค่าคะแนน CPI ยังมีความสำคัญในบริบทสถานะของประเทศไทยในสายตานานาชาติ เนื่องจากคะแนน CPI นั้นเป็นการสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้และเป็นการวัดจากการสำรวจกลุ่มเป้าหมายสองประเภทคือ นักลงทุนและผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น คะแนนดัชนี CPI เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่กลุ่มนักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละ

ประเทศ โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศไทยมีคะแนนดัชนี CPI ที่สูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดีและสร้างความเชื่อมั่น ดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดที่จะกำหนดแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการ สำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยรองรับการดำเนินการ ผ่าน EEC-OSS เป็นหลัก เพื่อพัฒนากลไกในการป้องกันการทุจริตด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ สมัยใหม่ ตลอดจนการส่งเสริมให้มีการศึกษาวิเคราะห์ติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง อันเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานต้องให้ความสนใจในการดำเนินงานของตน ด้วยความโปร่งใสและไร้การทุจริต มุ่งป้องกันการทุจริตในทุกกระบวนการงานในการให้บริการประชาชน นักลงทุนและ ชาวต่างชาติ

2) แนวโน้มของปัญหาในอนาคตและผลกระทบที่เกิดขึ้น

2.1) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลในยุคปัจจุบัน ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายที่จะ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน หรือไทยแลนด์ 4.0 หรือ ประเทศไทย 4.0 การดำเนินการเรื่องนี้จึงจำเป็นต้องดำเนินการผ่านรูปแบบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ โดยการสร้าง Platform รองรับเพื่อป้องกันการทุจริตในโครงการขนาดใหญ่ โดยไม่สร้างระบบใหม่ หากแต่เสริม ระบบ EEC-OSS ที่มีอยู่เดิมให้มี Function รองรับการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้อง เปิดให้ประชาชน ให้ความเห็นต่อการบริการนั้นๆ ได้ เพื่อเป็นเครื่องมือ/แนวทางในการพัฒนาการบริการให้ดีขึ้นต่อไป อีกทั้ง ยังเป็นแหล่งฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่ง่ายต่อการประมวลผลและกำกับติดตาม และสามารถใช้และพัฒนา งานในการออกแนวทางการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบายอื่นๆ อีกในอนาคต ยิ่งไปกว่านั้นข้อมูลดังกล่าวอาจใช้เป็น ฐานข้อมูลของประเทศประกอบการวิเคราะห์เพื่อกำหนดนโยบาย/โครงการสำคัญต่อไปในอนาคตได้อีกด้วย

2.2) ปัญหาการทุจริตในภาครัฐเป็นปัญหาที่ร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบมาโดยตลอด ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นกลไก หนึ่งที่สำคัญของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีหน้าที่และอำนาจในการขับเคลื่อน การปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐให้มีความโปร่งใส ปลอดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 คณะรัฐมนตรีจึงได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยกำหนดให้ “การส่งเสริมการ บริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล การป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ และการ ปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม” เป็นนโยบายสำคัญในการบริหารประเทศ ประกอบกับคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่ง ที่ 69/2557 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2557 กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา การทุจริตประพฤติมิชอบเพื่อเป็นกลไกในการต่อสู้ปัญหาการทุจริต ต่อมา วันที่ 30 ตุลาคม 2558 ที่ประชุม คณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ครั้งที่ 7/2558 ได้มีข้อสั่งการในที่ประชุมให้สำนักงาน ป.ป.ท. ใน ฐานะเลขานุการศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุน

ชาวต่างชาติ สำนักงาน ป.ป.ท. ขึ้นเพื่อรับเรื่องราวร้องทุกข์จากนักลงทุนชาวต่างชาติ กรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือถูกเรียกรับผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนจากต่างประเทศ

สำนักงาน ป.ป.ท. จึงได้จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติ โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่หนึ่งของ กลุ่มงานอำนวยการและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ มีเจ้าหน้าที่กองการต่างประเทศเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการในการรับเรื่องราวร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติ รวมถึงการให้บริการข้อมูลต่างๆ ให้กับคนไทยและคนต่างชาติด้วย เมื่อรับเรื่องราวร้องเรียนแล้วจะทำการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นว่ามีข้อมูลเพียงพอจะดำเนินการต่อได้หรือไม่ หากพบว่าข้อมูลไม่เพียงพอจะทำการประสานขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ร้องเรียน เมื่อข้อมูลร้องเรียนครบถ้วนสมบูรณ์จะนำเสนอผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อพิจารณาอธิบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ หรือหากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตในภาครัฐ ก็จะส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่า การให้บริการของหน่วยงานภาครัฐต่างๆ จะมีการประกาศขั้นตอนและระยะเวลาของกระบวนการนั้นๆ เพียงหน่วยงานเดียว ขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน แต่ในการประกอบธุรกิจ เช่น การลงทุนพัฒนาที่ดินหรือสิ่งทรมิตรทรัพย์ใดๆ มีประเภทของใบอนุญาตและมีหน่วยงานที่ต้องออกใบอนุญาตจำนวนมาก และไม่ได้มีการประสานหรือรวมการให้บริการในธุรกิจนั้นเบ็ดเสร็จเพียงจุดเดียว ดังนั้น จำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลในการขอประกอบธุรกิจตามประเภทของธุรกิจนั้นๆ ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง โดยจะต้องจัดทำรายการ กระบวนการ ขั้นตอน ระยะเวลา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการประกอบธุรกิจหนึ่งๆ ซึ่งจะต้องรวบรวมข้อมูลต่างๆ ในภาคภาษาอังกฤษ และจัดทำเป็นคลังข้อมูลหรือฐานข้อมูลสำหรับอำนวยความสะดวกให้นักลงทุนต่างชาติ รองรับการเกิดปัญหาอุปสรรคต่อการลงทุนสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ เพื่อให้สามารถขอประกอบธุรกิจในพื้นที่ต่างๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งในปัจจุบันยังไม่เคยมีการรวบรวมข้อมูลขนาดใหญ่ แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นฐานข้อมูลสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติมาก่อน จึงมีความจำเป็นต้องมีหน่วยงานกลางที่ช่วยอำนวยความสะดวกและประสานข้อมูลระหว่างนักลงทุนและชาวต่างชาติกับหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยที่สามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารและรับเรื่องกรณีที่นักลงทุนและชาวต่างชาติไม่ได้รับความสะดวกในการประกอบธุรกิจในพื้นที่เฉพาะได้

เมื่อพิจารณาลักษณะการดำเนินการ “ศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนเกี่ยวกับนักลงทุนชาวต่างชาติ” ในปัจจุบัน ที่ผ่านมาของสำนักงาน ป.ป.ท. ยังไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กล่าวคือ เป็นเพียงลักษณะการตั้งรับเรื่องราวร้องเรียน แล้วส่งต่อหน่วยงานภายในเพื่อดำเนินการตรวจสอบ หากแต่ไม่เคยมีการดำเนินการเชิงรุก เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต ดังนั้น การดำเนินการของศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนเกี่ยวกับนักลงทุนชาวต่างชาติจึงยังไม่สามารถแก้ปัญหาการทุจริตจากต้นน้ำได้ ซึ่งหากไม่เร่งแก้ไขปัญหาการทุจริตย่อมจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดขึ้นความเป็นพลวัต (Dynamic) และซับซ้อน (Complicated) มากขึ้นเท่าทวีคูณ ประเทศชาติได้รับความเสียหาย ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์จากการใช้จ่ายงบประมาณ จนประเทศไม่ได้รับ

การพัฒนาและความเป็นอยู่ของประชาชนไม่ดีขึ้นในที่สุด จนเกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อนักลงทุนและชาวต่างชาติ ในที่สุด

ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ท. ต้องเตรียมความพร้อมรองรับการดำเนินการบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาเครื่องมือหรือแนวทางการขับเคลื่อน โดยการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานของ “ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ” พร้อมปรับบริบทการทำงานของศูนย์ฯ ใหม่ เพื่อรองรับการดำเนินงานอำนวยความสะดวกต่อนักลงทุนและชาวต่างชาติ และรับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนและชาวต่างชาติ เป็นการทำงานเชิงระบบมากขึ้น ภายใต้การดำเนินกิจการของ EEC-OSS ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งครอบคลุม 3 จังหวัด ได้แก่ พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

2.1.3 ความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา

การทุจริตในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นเรื่องที่ไม่ควรเกิดขึ้นเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ในการค้าการลงทุนในพื้นที่นี้ ซึ่งเป็นพื้นที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนสำคัญของรัฐบาล ย่อมส่งผลต่อการชะลอตัวการเข้ามาลงทุนในพื้นที่ต่อนักลงทุนและชาวต่างชาติ ประกอบกับค่าคะแนน CPI ซึ่งวัดการรับรู้การทุจริตในกลุ่มนักลงทุนและผู้เชี่ยวชาญ มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ โดยถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายสูงสุดของแผนทั้ง 3 ระดับที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศ ซึ่งหากประเทศมีการให้บริการภาครัฐที่โปร่งใสย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ที่ดีและสร้างความเชื่อมั่นดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นได้ในที่สุด ดังนั้น การให้บริการภาครัฐใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการอนุมัติ/อนุญาต หรือการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติ จึงไม่ควรเป็นเรื่องการทุจริตและผลประโยชน์แอบแฝงมาเกี่ยวข้อง การดำเนินการจึงต้องมีแนวทางที่มุ่งเน้นในการนำหลักการบริหารโครงการที่เป็นที่ยอมรับมาใช้ โดยเน้นให้การกำหนดนโยบายนั้นมีความเสี่ยงในการทุจริตลดน้อยลง ต้องคำนึงหลักธรรมาภิบาล เช่น หลักความร่วมรับผิดชอบ (accountability) หลักความมีประสิทธิภาพ (efficiency) และหลักความมีประสิทธิภาพ (effectiveness) มาเป็นกรอบชี้้นำในการดำเนินงาน

แต่ผลการดำเนินการที่ผ่านมา สำนักงาน ป.ป.ท. ยังไม่ได้มีการวางแนวทางการดำเนินงานของศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับนักลงทุนชาวต่างชาติอย่างเหมาะสม จึงต้องเร่งดำเนินการขับเคลื่อน “ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ” เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนและชาวต่างชาติ อันเป็นเป้าหมายสำคัญของประเทศที่ปรากฏในแผนทั้ง 3 ระดับ ในการแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบของไทย ดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเชิงรุกมากยิ่งขึ้น เพื่อลดปัญหาข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ส่งเสริมพิเศษการค้าการลงทุนของรัฐบาล ดังนั้น ต้นเหตุปัญหาใหญ่ของภาพลักษณ์ที่ไม่โปร่งใสของประเทศควรเริ่มต้นจากการปรับเชิงระบบโดยการนำร่องในพื้นที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนของรัฐบาล เช่น ในพื้นที่ EEC นี้ จึงจำเป็นต้องแก้ไขจุดอ่อนนี้ในขั้นตอนของกระบวนการในระดับพื้นที่นำร่องนี้ก่อน โดยต้องมุ่งสร้างและพัฒนากลไกในการป้องกันการทุจริตเชิงเชิงรุก โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่เข้ามา

เพิ่มประสิทธิภาพงาน บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนการส่งเสริมให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ติดตามและ ประมวลผลการดำเนินงานเพื่อขยายผลและต่อยอดการดำเนินงานต่อไป เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้หน่วยงาน ภาครัฐทุกหน่วยงานต้องให้ความสนใจในการดำเนินงานของตนด้วยความโปร่งใส เพราะเป็นที่ตระหนักดีแล้วว่า บทลงโทษอย่างหนักในคดีทุจริตไม่ใช่คำตอบเดียวในการแก้ไขปัญหาการทุจริตในประเทศไทย หากแต่ต้องมีการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในหลายๆ แนวทางและการป้องกันเป็นมาตรการสำคัญมากในอนาคตที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ต้องมีแนวทางการป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ

2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

2.2.1 หลักการ แนวคิดที่ใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการจัดทำเป็นข้อเสนอ

1) **หลักการ/แนวคิดระบบราชการ (Bureaucracy)** จะทำหน้าที่เป็นกลไกการบริหารของกลุ่มคน โดยผู้นำจะใช้อำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายปกครอง บังคับบัญชาโดยผ่านระบบราชการ ระบบราชการตามแนวคิดของ Max Weber จะประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ 7 ประการ (ปัญญูธิดา อัทบุตร, 2558) ดังนี้

- หลักลำดับชั้น (Hierarchy)
- หลักความรับผิดชอบ (Responsibility)
- หลักแห่งความสมเหตุสมผล (Rationality)
- การมุ่งสู่ผลสำเร็จ (Achievement Orientation)
- หลักการทำให้เกิดความแตกต่างหรือความชำนาญเฉพาะด้าน (Differentiation, Specialization)
- หลักระเบียบวินัย (Discipline)
- ความเป็นวิชาชีพ (Professionalization)

2) **แนวคิดองค์กรนวัตกรรม (Innovative Organization)** องค์กรนวัตกรรม หมายถึง Gibbons (1997) องค์กรที่มีกระบวนการที่เกิดจากการนำความรู้ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาผสมผสานกับความสามารถทางด้านการบริหารจัดการ เพื่อสร้างให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันทางด้านการเป็นธุรกิจ แห่งนวัตกรรมหรือการนำเสนอรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ ซึ่งในที่นี้จะมุ่งเน้นที่การสร้างประโยชน์และตอบสนองต่อ ความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการมอบประโยชน์ทางด้านการประหยัดเวลา การเพิ่มความ สะดวกสบาย รวมถึงการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพที่สูงขึ้น

3) แนวคิดการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล (Digital Transformation)

Schuchmann & Seufert การใช้เทคโนโลยีจะส่งผลกระทบต่อมิติต่างๆ ขององค์กร ได้แก่ 1) ภายนอกองค์กร (Externally) ด้วยการมุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์ทางดิจิทัลของลูกค้า 2) ภายในองค์กร (Internally) มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ การตัดสินใจและโครงสร้างองค์กร และ 3) แบบผสม (Holistically) จะรวมทุกส่วนงานและฟังก์ชันงานขององค์กรที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งมักนำไปสู่รูปแบบธุรกิจใหม่โดยสิ้นเชิง โดย

การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลถือว่าเป็นหนึ่งในความท้าทายที่สำคัญของทุกๆ อุตสาหกรรมในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าองค์กรต่างๆ จะตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล แต่ก็ยังคงเผชิญอุปสรรคหลายประการที่ยับยั้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อย่างเช่น วัฒนธรรมองค์กรแบบดั้งเดิม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าขององค์กร โดยองค์กรที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาทักษะด้านการบริหารและเทคโนโลยีที่เหมาะสมจะได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ ๆ (2018, อ้างถึงในวารสาร กสทช. ประจำปี 2561, 2561, น.26)

Yoo, Henfridsson และ Lyytinen ในปัจจุบันการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลเพื่อปฏิรูปองค์กรสู่ดิจิทัลมีรูปแบบการใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อนมากขึ้น องค์กรจำเป็นต้องอาศัยบทบาทเชิงกลยุทธ์ของเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมทางดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งกระบวนการที่องค์กรต่างๆ ใช้ในการผสมรวมทางเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ เข้ากับการเชื่อมต่อที่แพร่หลาย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้องค์กรมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน เปลี่ยนแปลงมิติต่างๆ ทางธุรกิจ เช่น รูปแบบธุรกิจ ประสบการณ์ทางดิจิทัลของลูกค้า และการดำเนินงานขององค์กร และส่งผลกระทบต่อบุคลากรของบริษัทและเครือข่าย (2018, อ้างถึงในวารสาร กสทช. ประจำปี 2561, 2561, น.27)

4) แนวคิดการรับรู้ (Perception) ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

Roongtiwa และ Linjong (2016, อ้างถึงใน ณิชากัทร อินลังกา, 2562,น.15) การรับรู้ (Perception) เป็นแนวคิดพื้นฐานของการทำความเข้าใจพฤติกรรมของบุคคล เนื่องจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าของบุคคล ซึ่งจะแสดงพฤติกรรมออกมาตามการรับรู้ที่ตนเองสนใจ และเลือกที่จะปฏิเสธข้อมูลที่ตนเองไม่สนใจหรือไม่ต้องการ อีกทั้งการให้คุณค่าในสิ่งที่รับรู้ของแต่ละบุคคลอาจมีความแตกต่างกันออกไป เป็นผลมาจากประสบการณ์เดิมซึ่งจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อการตีความของสิ่งเร้า ถึงแม้ว่าจะมีการรับรู้ในเหตุการณ์เดียวกันก็ไม่สามารถสรุปได้ว่าบุคคลจะมีการรับรู้ที่เหมือนกันเนื่องจากบุคคลมีประสบการณ์เดิมที่แตกต่างกัน โดยรูปแบบของการสร้างการรับรู้ (Perception Formation) จะมีกลไกการรับรู้ ได้แก่ การเลือก การตีความ และการปิดการรับรู้ อีกทั้งยังมีปัจจัยหลายด้านที่เข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร

5) แนวคิดเรื่องการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ

การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐโดยเฉพาะการใช้จ่ายงบประมาณซึ่งเป็นประโยชน์กับการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนมาตรการในการป้องกัน ปราบปรามปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่ตรงจุด

องค์กรระดับนานาชาติในหลายประเทศ ต่างตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดเรื่องการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ และได้พยายามร่วมกันผลักดันแนวคิดของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data) ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานของภาครัฐถือเป็นเครื่องมือสำคัญในเพิ่มประสิทธิภาพของความโปร่งใสในการให้บริการของภาครัฐ ซึ่งสะท้อนถึงความรับผิดชอบและความโปร่งใสของภาครัฐที่มีต่อผู้ใช้บริการทุกภาคส่วน โดยประชาชนสามารถค้นหาและเข้าถึงข้อมูลที่มีคุณภาพของภาครัฐได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทันท่วงที โดยประชาชนสามารถนำข้อมูลต่างๆ ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการ

เพิ่มศักยภาพด้านการบริการของภาครัฐ ทั้งยังช่วยลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มมูลค่าให้กับหน่วยงานราชการ ทำให้ประชาชนไว้วางใจและเชื่อถือมากขึ้นอันจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนเป็นช่องทางสำคัญในการให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบการทำงานและการใช้อำนาจของภาครัฐ ซึ่งจะลดโอกาสในการเกิดคอร์รัปชันอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย และจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ และเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติสืบไป

องค์การสหประชาชาติ (2016) ได้นิยามข้อมูลเปิดของภาครัฐว่า “ข้อมูลของรัฐบาลที่ถูกเปิดเผยผ่านช่องทางออนไลน์เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึง นำไปใช้ต่อหรือแจกจ่ายได้โดยปราศจากข้อจำกัดใดๆ

องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development - OECD) (2017) ได้กำหนดนิยามของ “รัฐบาลเปิด” ว่าเป็น “วัฒนธรรมการกำกับดูแลที่ส่งเสริมหลักการของความโปร่งใส ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในอันที่จะสนับสนุนประชาธิปไตยและการเติบโตโดยรวม”

ขณะที่ World Wide Web Foundation (2015) ได้กำหนดคุณลักษณะของข้อมูลเปิดไว้ ๕ ประการ คือ 1) สามารถเข้าถึงได้ผ่านช่องทางออนไลน์ (Available Online) เพื่อเข้าถึงผู้ใช้งานจำนวนมากและหลากหลาย 2) ทุกคนได้รับอนุญาตให้นำข้อมูลนั้นไปใช้ และใช้ซ้ำได้ (Open-licensed) 3) ประมวลผลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้ (Machine-readable) เพื่อสามารถนำไปวิเคราะห์ต่อยอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) รวบรวมข้อมูลที่กระจัดกระจายให้อยู่ในชุดข้อมูล (Dataset) เดียวกันและสามารถนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้ง่าย (Available in bulk) 5) ไม่เสียค่าใช้จ่าย (Free of charge) เพื่อให้ประชาชนไม่ว่าจะมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างไรสามารถเข้าถึงได้โดยเสมอภาคกัน

6) แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาล

แนวคิดตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพโปร่งใสและน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) หมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร ซึ่งเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการวัดสถานะธรรมาภิบาล (The Worldwide Governance Indicators (WGI) ของธนาคารโลก (World Bank เป็นผู้ริเริ่ม : “ถือเป็นพันธกิจสำคัญในการต่อสู้กับความยากจน มุ่งเน้นความซื่อสัตย์สุจริตของการบริหารองค์กรในประเทศ ลดการคอร์รัปชันในเงินทุนสนับสนุนโครงการต่างๆของธนาคารโลก และช่วยยกระดับธรรมาภิบาลให้ประเทศและควบคุมคอร์รัปชัน”) ซึ่งธนาคารโลกได้ยึดหลักธรรมาภิบาล ดังนี้

1. การมีสิทธิมีเสียงของประชาชนและความรับผิดชอบผู้บริหาร
2. ความมั่นคงและปราศจากความรุนแรงทางการเมือง
3. ประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐบาล
4. คุณภาพในการกำกับดูแล

5. หลักนิติธรรม
6. การควบคุมคอร์รัปชัน

2.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอ

การดำเนินการเพื่อลดการทุจริตในประเทศไทย ที่ผ่านมามีส่วนใหญ่นำมาใช้กระบวนการปลูกฝังความคิดให้กับปัจเจกบุคคล คือ ประชาชน เจ้าหน้าที่รัฐ เป็นหลักในการดำเนินการ เช่น การปลูกฝังวิถีคิด คุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังวิถีคิดการแยกผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันได้ การพัฒนาเครือข่าย การสร้างความร่วมมือในการเฝ้าระวังการทุจริตให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการทุจริต ร่วมกับการใช้กระบวนการปราบปรามอย่างเข้มข้น และจริงจัง เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ขณะที่แนวทางในการป้องกันการทุจริตที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การนำหลักความโปร่งใส (Transparency) มาบังคับใช้ ซึ่งการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวประเทศไทยเพิ่งจะริเริ่มให้มีการดำเนินการ เช่น โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity Transparency Assessment : ITA) การดำเนินการขอตกลงคุณธรรมในการสร้างความโปร่งใสในโครงการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity Pact) และโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Infrastructure Transparency: CoST) เป็นต้น หากแต่ยังไม่สามารถป้องกันการทุจริตเชิงระบบได้อย่างเป็นที่ประจักษ์

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ในปี 2564 ประเทศไทยได้ 35 คะแนน เป็นอันดับที่ 110 และอยู่ในอันดับที่ 5 ของกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งเป็นการประเมินจาก 9 แหล่งการประเมิน พบว่า คะแนนที่ได้จากแหล่งการประเมิน IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey (IMD) , World Economic Forum Executive Opinion Survey (WEF) , Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence (PERC) และ World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey (WJP) ต่ำลงจากปีก่อน ซึ่งเป็นประเด็นเรื่องการให้สินบนเพื่อการอนุมัติ อนุญาตเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ประสิทธิภาพในการดำเนินการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐและภาคการเมืองและการใช้อำนาจหน้าที่ เมื่อพิจารณาจากกลุ่มเป้าหมายการสำรวจของแหล่งประเมินนี้พบว่าเป็นการสำรวจจากนักธุรกิจทั่วโลก ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งในส่วนของการดำเนินของศูนย์รับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ (ศูนย์ฯ เดิม) ถึงแม้ว่าสำนักงาน ป.ป.ท. จะมีโครงการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับกลุ่มนักลงทุนชาวต่างชาติรู้จักศูนย์ฯ เดิมอยู่เป็นประจำทุกปี แต่ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนยังมีปริมาณน้อยมาก อาจจะเป็นผลมาจากนักลงทุนชาวต่างชาติขาดความเชื่อมั่นในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ ประกอบกับนักลงทุนชาวต่างชาติมีทัศนคติและการรับรู้ต่อ “จ่าย จบ” ในการเข้าใช้บริการภาครัฐเพื่อให้การดำเนินธุรกิจของตนเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว ดังนั้น จึงคิดว่าไม่จำเป็นต้องร้องเรียน ประกอบกับในบางกระบวนการของราชการยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอที่จะสนองต่อความต้องการของผู้เข้ารับบริการได้ โดยเฉพาะในประเด็น “เสร็จ

ภายในระยะเวลาที่กำหนด” “รวดเร็ว” เพราะมีความล่าช้าจากการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ ดังนั้น การขับเคลื่อนศูนย์ฯ เดิม จึงไม่ตอบโจทย์ความต้องการของนักลงทุนและชาวต่างชาติและไม่เป็นตัวเลือกที่ดี ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ สถิติการรับเรื่องร้องเรียนจึงมีปริมาณมากและไม่สร้างการรับรู้ที่ดีต่อนักลงทุนและชาวต่างชาติ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาการดำเนินงานที่ผ่านมา ผู้ศึกษาจึงมีความคิดที่จะแก้ไขปัญหาการทุจริตในพื้นที่นำร่องเชิงระบบ โดยเมื่อดูจากระบบราชการ (Bureaucracy) ที่ในแต่ละหน่วยงานย่อมมีภารกิจหน้าที่ และมุ่งผลสำเร็จที่ต่างกัน จึงจำเป็นต้องมีหน่วยขับเคลื่อนเพื่อบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ผู้รับผิดชอบหลักจึงต้องมีความเป็นองค์กรนวัตกรรม (Innovative Organization) ต้องริเริ่ม สร้างประโยชน์และแก้ไขปัญหาจากการคิดอย่างรอบด้านเป็นองค์รวม ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล (Digital Transformation) ในปัจจุบัน เทคโนโลยีอย่าง One Stop Service (OSS) จึงจำเป็นที่จะถูกดึงเข้ามาแก้ไขปัญหานี้ ทั้งในแง่ของการอำนวยความสะดวก ลดปัญหาอุปสรรคต่อการให้บริการภาครัฐกับประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติ รวมไปถึงการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ ทั้งนี้ เพื่อสร้างการรับรู้ (Perception) ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จนทำให้การดำเนินงานภาครัฐเกิดความโปร่งใส รวดเร็วตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในการดำเนินงานภาครัฐ ผ่านการดำเนินงานของ ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ (ศูนย์ฯ ใหม่) ในที่สุด

ซึ่งบทความที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่มีความเชื่อมโยงกับการพัฒนางานในการศึกษา “แนวทางการพัฒนาศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)” ฉบับนี้ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนศูนย์การขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติไปใช้ร่วมกับการดำเนินงาน EEC-OSS เพื่อรองรับการผลักดันการดำเนินการเสริมสร้างความโปร่งใสในพื้นที่ EEC หากไม่มีการปฏิบัติในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อให้เป็นผลสำเร็จอีกขั้นหนึ่ง

ศูนย์การขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ สามารถใช้เพื่อการเฝ้าระวังแจ้งเบาะแสและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการออกนโยบายสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการอนุมัติ/อนุญาตที่เป็นธรรม โปร่งใส ปราศจากการทุจริต โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ TOWS Matrix ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ TOWS Matrix

TOWS Matrix		
ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
ปัจจัยภายนอก	• มีมติ ครม. เมื่อวันที่ 8 ก.พ. 65 รองรับ • ให้ความสำคัญการทำงานเชิงรุก • มีการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	• ไม่สามารถรับเรื่องร้องเรียน/คดี ได้เอง • การประชาสัมพันธ์ยังไม่ถึงกลุ่มเป้าหมาย • ยังไม่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ EEC และอปท. ในพื้นที่
โอกาส (O)	<u>กลยุทธ์เชิงรุก (SO)</u>	<u>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)</u>
• ศูนย์ขับเคลื่อนฯ ดำเนินงานในบทบาท ศอตช. • ประชาชนมีส่วนร่วม ทำให้รับรู้และเข้าถึงความต้องการของประชาชน และเป็นการประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่ง • นำ IT มาใช้ในการทำงาน (ระบบ EEC-OSS)	1. ใช้กลไก ศอตช. เพื่อเสนอยกระดับ/ขับเคลื่อน ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ต่อ ครม. ตามลำดับ 2. สร้าง Data Platform เพื่อรวบรวมและเปิดเผยข้อมูลในการใช้งบประมาณโครงการขนาดใหญ่เพื่อเพิ่มความโปร่งใสตรวจสอบได้	1. สร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของ ป.ป.ท. ให้ประชาชนทุกกลุ่มทราบ 2. ตรวจสอบ/รองรับการดำเนินงานของ EEC-OSS 3. บูรณาการหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องในการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน
อุปสรรค (T)	<u>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)</u>	<u>กลยุทธ์เชิงรับ (WT)</u>
• อิทธิพลการเมือง ระบบอุปถัมภ์ แทรกแซงการทำงานในพื้นที่ EEC • การดำเนินงาน EEC-OSS ยังไม่สามารถเป็นระบบที่ผู้ใช้บริการสามารถดำเนินการเพื่อขออนุมัติ/อนุญาตได้เบ็ดเสร็จสมบูรณ์	1. สร้างมาตรการลดการแทรกแซงจากผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่และประชาชนสามารถตรวจสอบและเผื่อระวังการทุจริตในพื้นที่ได้อย่างไร้กังวล กระบวนการภาครัฐต้องโปร่งใสทุกขั้นตอน 2. ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติต้องรองรับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมทั้งในแง่การแก้ไขเพื่อป้องกันการเกิดการทุจริต และปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมาย	1. ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนในการไม่ได้รับการอำนวยความสะดวก/มีอุปสรรคจากการบริการภาครัฐ

2.2.3 แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนานโยบายที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์

จากการที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้เข้าพบผู้แทนจากหอการค้าต่างประเทศ สถานทูต สถานกงสุล และผู้ประกอบการชาวต่างชาติเกี่ยวกับการร้องเรียนของนักลงทุนและชาวต่างชาติ พบว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียกรับผลประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ ซึ่งผู้ประกอบการไม่กล้าที่จะร้องเรียนเจ้าหน้าที่รัฐ เนื่องจากเกรงกลัวว่าเมื่อร้องเรียนการทุจริตแล้ว จะทำให้ผู้ประกอบการประสบปัญหาในการประกอบธุรกิจหรือถูกกลั่นแกล้งจากเจ้าหน้าที่รัฐนั้นๆ จึงทำให้ไม่อยากจะร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่รัฐดังกล่าว นอกจากนี้ผู้ประกอบการมองว่าปัญหาสำคัญของนักลงทุนและชาวต่างชาติ คือ การไม่ได้รับความสะดวกในการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนและระยะเวลาในการขออนุมัติ/อนุญาตในการประกอบธุรกิจ ที่มีขั้นตอนมากมายและบางกระบวนการก็ไม่มีระยะเวลาที่กำหนดชัดเจน รวมทั้งยังเป็นการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ แม้ว่าจะมีการประกาศขั้นตอนและ

ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในแต่ละกระบวนการงานไปแล้วก็ตาม แต่ผู้ที่จ่ายเงินสินบนให้กับเจ้าหน้าที่รัฐก็มักจะได้รับ การพิจารณาก่อนผู้ที่ไม่จ่ายสินบนเสมอ อีกทั้งยังมีการตั้งเรื่องหรือกลั่นแกล้งให้เรื่องถูกพิจารณาช้าลง การเรียกขอ เอกสารที่ไม่ระบุไว้ในประกาศ เป็นต้น แต่เนื่องจากศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับนักลงทุนชาวต่างชาติเดิม มีการ ดำเนินงานในเชิงรับมากกว่าเชิงรุกโดยการส่งเรื่องให้หน่วยงานตรวจสอบเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหา ข้อร้องเรียนได้อย่างตรงจุดและเป็นรูปธรรม และในปัจจุบันศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและ ชาวต่างชาติก็ยังไม่มีการกำหนดกรอบหรือแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ฯ ที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยวางกรอบการดำเนินงานผ่านศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐ สำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ เพื่อขับเคลื่อนกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกให้กับ ประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติ อันเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านการลงทุนภายในประเทศและช่วยบรรเทา ความรุนแรงของปัญหาที่ประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติที่ไม่ได้รับความสะดวกต่อการเข้ารับบริการจาก ภาครัฐในพื้นที่ได้ โดยมีศูนย์ขับเคลื่อนฯ ดำเนินการแก้ไขการปฏิบัติภาครัฐที่ไม่เหมาะสมในทุกมิติ และยังเป็น หน่วยงานวิชาการด้านข้อมูลการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติในการประกอบธุรกิจ ประสานงานด้านการอำนวยความสะดวกในการลงทุนระหว่างนักลงทุนและชาวต่างชาติและหน่วยงานภาครัฐของ ประเทศไทยและบรรเทาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่เฉพาะ ดังปรากฏตามภาพที่ 3

ภาพที่ 3. แสดงวงจรการทำงานของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ

โดยการดำเนินงานของศูนย์รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติ กับ ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับ นักลงทุนและชาวต่างชาติ จะมีข้อแตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการดำเนินงานของ ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติ กับ ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ

	ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติ	ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ
กลุ่มเป้าหมาย	นักลงทุนชาวต่างชาติ	นักลงทุน (ทั้งไทยและชาวต่างชาติ) ชาวต่างชาติ และประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย
ขั้นตอนการดำเนินงาน	1) รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติ เมื่อรับเรื่องร้องเรียนแล้วจะทำการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นว่ามีข้อมูลเพียงพอจะดำเนินการต่อได้หรือไม่ หากพบว่ามีข้อมูลไม่เพียงพอจะทำการประสานขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ร้องเรียน เมื่อข้อมูลร้องเรียนครบถ้วนสมบูรณ์จะทำการแปลเอกสารและนำเสนอผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ หรือหากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตในภาครัฐก็จะส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป	1) ขับเคลื่อนกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกในการอนุมัติ/อนุญาตแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ 2) ศึกษา รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการอนุมัติ/อนุญาตแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ เพื่อกำหนดนโยบาย/แนวทางที่สำคัญในการขับเคลื่อนอำนวยความสะดวกให้แก่ักลงทุนและชาวต่างชาติ 3) รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ กระบวนการเกี่ยวกับการค้าการลงทุนเพื่อประกอบธุรกิจในประเทศต่างๆ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการอำนวยความสะดวกในการลงทุนของนักลงทุน 4) อำนวยความสะดวกและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบรรเทาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยกับนักลงทุนและชาวต่างชาติ 5) รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนและชาวต่างชาติในทุกช่องทาง รวมถึงเชื่อมต่อระบบร้องเรียนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตลอดจนติดตามสรุปผลดำเนินการและประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป 6) ประสาน สนับสนุน อำนวยความสะดวกติดตามผลการดำเนินงานและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการทุจริตในกลุ่มนักลงทุนและชาวต่างชาติ ขยายการดำเนินการไปในส่วนภูมิภาค

	ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุน ชาวต่างชาติ	ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุน และชาวต่างชาติ
		7) จัดทำและรายงานข้อมูลสถิติสถานการณ์การทุจริตในพื้นที่นำร่อง และการแก้ไขปัญหาในภาพรวมประจำปีและที่เกี่ยวข้องตามวงรอบหรือตามที่มีข้อสั่งการ นำเสนอผู้บริหาร เพื่อสนับสนุนในด้านนโยบายการอำนวยความสะดวกการปฏิบัติและการสร้างการรับรู้ต่อประชาชน 8) ประเมินแนวโน้มสถานการณ์การทุจริตในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในพื้นที่ประสานงานนโยบายแผนและการปฏิบัติตามข้อสั่งการกับผู้เกี่ยวข้องในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 9) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาเห็นว่าศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1) สำนักงาน ป.ป.ท. บูรณาการการทำงานโดยร่วมกับ สกพอ. (ผู้รับผิดชอบพื้นที่ EEC) หน่วยงานผู้รับผิดชอบกฎหมาย 8 ฉบับ , สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI), สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อร่วมกันวางแผนและจัดทำแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ทั้งในด้านรูปแบบและวิธีการที่จะต้องดำเนินการเพื่อปรับปรุงและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการให้บริการภาครัฐให้กับนักลงทุนและชาวต่างชาติ รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่างๆ ในพื้นที่

2) สำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการรวบรวมแหล่งข้อมูลและกระบวนการทั้งหมดที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่ และนำมาจัดทำเป็นฐานข้อมูลโดยแบ่งเป็นหมวดหมู่ประเภทต่าง ๆ เช่น หมวดด้านการลงทุน หมวดด้านคำขออนุมัติ/อนุญาต หมวดด้านแหล่งท่องเที่ยว หมวดด้านกฎหมาย เป็นต้น เพื่อให้ข้อมูลถูกต้องและลดการซ้ำซ้อนของข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน

3) จัดให้มีจุดบริการข้อมูลข่าวสารและคำปรึกษา (Information Center หรือ Call center) ภายในศูนย์ฯ เพื่อรวบรวมงานบริการด้านการให้ข้อมูล/ข่าวสารของส่วนราชการต่างๆ แก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถเข้าถึงการบริการภาครัฐได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว พร้อมทั้งมีเจ้าหน้าที่ประจำจุดบริการฯ ซึ่งมีความรู้ความชำนาญด้านภาษาต่างประเทศ ในการให้คำแนะนำและติดตามความคืบหน้าจากหน่วยงานภาครัฐเจ้าของเรื่อง หากนักลงทุนและชาวต่างชาติผู้ใช้บริการติดต่อเพื่อขอทราบความคืบหน้า โดยแบ่งจุดให้บริการข้อมูลและคำปรึกษาภายในศูนย์ฯ เป็น 2 กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มนักลงทุนต่างชาติ และ ๒) กลุ่มชาวต่างชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้การแนะนำมีความสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มได้อย่างเหมาะสม

4) จัดทำ Platform ในฐานข้อมูลเดียวเพื่อใช้ในการอนุมัติ/อนุญาต ที่ครอบคลุมกฎหมายทั้ง 8 ฉบับ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและมีมาตรฐาน สามารถดำเนินการได้อย่างเบ็ดเสร็จในทีเดียวได้อย่างแท้จริง ลดปัญหาความล่าช้าหรือสับสนในการเข้าใช้บริการกับหน่วยงานภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน

5) สำนักงาน ป.ป.ท. จัดให้มีการรองรับ อำนวยความสะดวกและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบรรเทาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยให้กับนักลงทุนและชาวต่างชาติ รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนและชาวต่างชาติ และประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และเพิ่มช่องทางเพื่อรับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำการทุจริตจากนักลงทุนและชาวต่างชาติผ่านทางเว็บไซต์หรือสายด่วน Call center โดยศูนย์ฯขับเคลื่อนฯ จะเป็นผู้ประสานงานโดยส่งประเด็นข้อร้องเรียนดังกล่าวให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องดำเนินการตรวจสอบและรายงานผลให้ศูนย์ฯขับเคลื่อนฯ ทราบ หากผลการตรวจสอบพบมีการกระทำทุจริต สำนักงาน ป.ป.ท. จะได้ดำเนินการส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป พร้อมทั้งจัดให้มีมาตรการคุ้มครองนักลงทุนและชาวต่างชาติผู้ให้ข้อมูลและแจ้งเบาะแสอย่างเหมาะสมด้วย

6) จัดทำระบบและช่องทางรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน นักลงทุน และชาวต่างชาติที่มีต่อการให้บริการภาครัฐในพื้นที่ EEC เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการภาครัฐ

7) สำนักงาน ป.ป.ท. และหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในกฎหมาย 8 ฉบับ ร่วมกันพิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็น แล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการ

8) สำนักงาน ป.ป.ท. รวบรวมและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ต่อ คอตช. และคณะรัฐมนตรีตามลำดับ เพื่อพิจารณาสั่งการให้มีการปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานหรือสั่งการให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

9) เมื่อศูนย์ฯขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว อาจจัดตั้งศูนย์ฯขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติในพื้นที่เขตเศรษฐกิจอื่นๆ ได้ในอนาคต

10) เร่งประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ถึงการขับเคลื่อนงานของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ทั้งในเรื่องรูปแบบการรวมศูนย์การให้บริการภาครัฐและการรองรับการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อให้กลุ่มนักลงทุนและชาวต่างชาติ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและใช้บริการได้อย่างถูกต้อง ได้รับการอำนวยความสะดวกจากการให้บริการภาครัฐสูงสุด

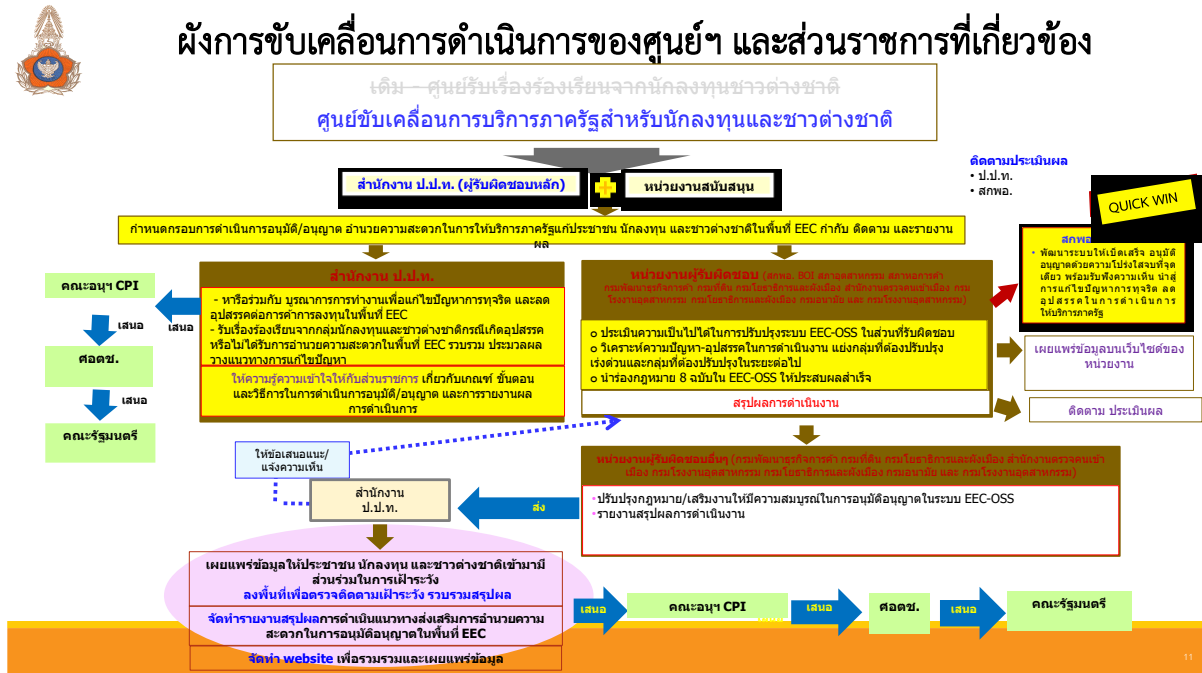
11) การดำเนินงานของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ สามารถแสดงผังการขับเคลื่อนได้ดังปรากฏตามภาพที่ 4

จากการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติจะมีกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไข/ป้องกันการเกิดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในพื้นที่ ดังนี้

สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับ EEC กับ สกพอ. (ผู้รับผิดชอบพื้นที่ EEC) และหน่วยงานผู้รับผิดชอบกฎหมาย 8 ฉบับที่ดำเนินการอยู่ในระบบ EEC-OSS หรือบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ สังเคราะห์ กระบวนการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจในประเทศต่างๆ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการอำนวยความสะดวกในการลงทุนของนักลงทุนและชาวต่างชาติ พิจารณาปรับลดขั้นตอน ลดปัญหาอุปสรรคในการอนุมัติอนุญาต เพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการของราชการภายใต้กฎหมาย 8 ฉบับ 44 บริการ เปิดเผยติดตามได้ โดยที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในกฎหมาย 8 ฉบับ ร่วมพิจารณาปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการภายใต้ความรับผิดชอบของตน ให้เบ็ดเสร็จสมบูรณ์ที่ระบบ EEC-OSS ด้วย (กฎหมาย 8 ฉบับ ของ 8 หน่วยงาน ได้แก่ 1) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) 2) พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (กรมที่ดิน) 3) พระราชบัญญัติการขุดดินถมดิน (กรมโยธาธิการและผังเมือง) 4) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง) 5) พระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) 6) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (กรมโยธาธิการและผังเมือง) 7) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (กรมอนามัย) และ 8) พระราชบัญญัติโรงงาน (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) พร้อมกันนี้ สกพอ. ดำเนินการปรับปรุง/พัฒนาระบบ EEC-OSS ให้เป็นไปตาม Roadmap ระยะที่ 3 พัฒนาขยายการบริการนักลงทุนใหม่ สร้าง ECO System อุตสาหกรรม 4.0 (สำนักงาน ป.ป.ท. จะเสนอขอเพิ่มฟังก์ชัน Citizen Feedback ให้ศูนย์ขับเคลื่อนฯ เข้าถึงการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน นักลงทุน และชาวต่างชาติที่มีต่อการให้บริการภาครัฐในพื้นที่ EEC ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการภาครัฐอีกชั้นหนึ่ง) ซึ่งศูนย์ขับเคลื่อนฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท. จะเป็นหน่วยรองรับอำนวยความสะดวกและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการบรรเทาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยกับนักลงทุนและชาวต่างชาติ รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนและชาวต่างชาติ และประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ด้วย ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ท. จะดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ทั้งหมดผ่านกลไก สอดข. และรายงานต่อคณะรัฐมนตรีต่อตามลำดับ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มอัตราการค้าการลงทุนในพื้นที่และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย

(CPI) ในพื้นที่เฉพาะ EEC อันเป็นพื้นที่ส่งเสริมการลงทุนสำคัญของรัฐบาลชุดปัจจุบันเป็นพื้นที่แรก ก่อนขยายผลไปยังพื้นที่อื่นๆ ต่อไปในอนาคต ดังปรากฏตามภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ผังการขับเคลื่อนการดำเนินการของศูนย์ฯ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

2.2.4 ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการตามข้อเสนอพร้อมแนวทางบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม

1) ปัจจัยด้านการประสานงานและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อดำเนินงานตามนโยบายของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ

ศูนย์ขับเคลื่อนฯ เป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่ EEC รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบรรเทาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยให้กับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ดังนั้นการกำหนดกรอบและทิศทางของการดำเนินงานของศูนย์ขับเคลื่อน การเชื่อมโยงฐานข้อมูลร่วมกันระหว่างองค์กร จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของศูนย์ขับเคลื่อนฯ บรรลุผลสำเร็จ

2) ปัจจัยการสื่อสารสังคม การเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลการอนุมัติ/อนุญาต และการให้บริการภาครัฐอื่นๆ ในพื้นที่ EEC

เนื่องจากการดำเนินงานของศูนย์ขับเคลื่อนฯ เป็นการพัฒนารูปแบบการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ ที่จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มนักลงทุนและชาวต่างชาติ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและ

เอกชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบและใช้บริการได้อย่างถูกต้อง การประชาสัมพันธ์สื่อสารให้สังคมได้รับทราบ ยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินการตามข้อเสนอดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จอีกด้วย

แนวทางการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม

เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ มีความชัดเจนและบูรณาการร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชนอย่างเป็นระบบ เห็นควรดำเนินการดังนี้

(1) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยประกอบด้วยผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ท. สกพอ. (ผู้รับผิดชอบพื้นที่ EEC) หน่วยงานผู้รับผิดชอบกฎหมาย ๘ ฉบับ , BOI (Board of Investment) หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, สภาอุตสาหกรรม, สภาหอการค้า เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและกรอบทิศทางในการดำเนินงาน กำกับดูแลให้เป็นไปตามกรอบและทิศทางการดำเนินงาน ติดตามและเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) จัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ และหน่วยงานที่ต้องสนับสนุนข้อมูลหรือเชื่อมโยงข้อมูลกับศูนย์ขับเคลื่อนฯ ทั้งนี้ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน

(3) หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เข้าร่วมเครือข่าย มอบหมายเจ้าหน้าที่หรือผู้แทนสำหรับดูแลรับผิดชอบด้านการเชื่อมโยงข้อมูลและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานระหว่างศูนย์ขับเคลื่อนและหน่วยงานที่เข้าร่วมเครือข่ายเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และสอดคล้องตามนโยบายที่คณะกรรมการบริหารของศูนย์ขับเคลื่อนฯ กำหนด

(4) การจัดประชุมสามระดับ คือ หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการอนุมัติ/อนุญาตในระบบ EEC-OSS และเครือข่ายภาคประชาชน/เอกชน เพื่อสร้างกลไกการทำงานบูรณาการร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน อย่างเป็นระบบ

(5) การจัดทำโครงการสัมมนาเพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ขับเคลื่อนฯ รวมทั้ง เผยแพร่แนวทางการดำเนินงาน และผลงานของศูนย์ขับเคลื่อนฯ ผ่านทางหน้าเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ท. หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ EEC

2.2.5 ผลประโยชน์ที่ประเทศและองค์กรจะได้รับ

- 1) ประชาชน : ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการใช้บริการภาครัฐในการขออนุมัติ/อนุญาตผ่านระบบ EEC-OSS
- 2) องค์กร : สำนักงาน ป.ป.ท. มีแนวทางส่งเสริมการลดปัญหาอุปสรรคในการอนุมัติ/อนุญาต เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนในเขตพื้นที่ EEC จนเกิดการส่งเสริมการลงทุน สร้างการรับรู้จนเกิดเป็นกระแสสังคมในการต่อต้านการทุจริต และสามารถแก้ไข/ลดปัญหาการทุจริตได้ตั้งแต่ระดับนโยบายและระดับพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ EEC และขยายผลสู่พื้นที่เขตนิคมอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั่วประเทศ จนเป็นองค์กรที่สามารถสนับสนุนการดำเนินการหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อป้องกันการเกิดการทุจริตได้
- 3) ประเทศ : ค่า CPI สูงขึ้น ปัญหาการทุจริตลดลง เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาประชาคมโลก และดึงดูดให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศได้มากขึ้น

2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

การดำเนินงาน เรื่อง “แนวทางการพัฒนาศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ในพื้นที่นำร่องเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)” นั้น คุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายให้เป็นรูปธรรม มีดังนี้

2.3.1 การนำแผนสู่การปฏิบัติและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Driving Execution and Results) ผู้นำต้องเป็นบุคคลที่สามารถสร้างและโน้มน้าวบุคลากรในองค์กรทุกคนให้ยอมรับ สามารถตัดสินใจ บริหารทรัพยากร บริหารบุคลากรให้มีเป้าหมายร่วมกันในการขับเคลื่อนการสร้างมาตรการป้องกันการทุจริตนี้ให้เป็นผลสัมฤทธิ์ได้ ผู้นำต้องสร้างให้เกิด Trust ในทีมงานและหน่วยงานภายนอก จึงจะนำแผนสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2 เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Agile Leader) ที่พร้อมรับมือและวางแผนในการทำงานให้รวดเร็ว สอดรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และข้อเสนอใหม่ๆ ที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาและเป้าหมายองค์กรได้ชัดเจน มีความรับผิดชอบ พร้อมต่อการแก้ไขปัญหาและผลักดันการปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีความกล้ารับผิดต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น กล้าตัดสินใจในเรื่องที่ยากและท้าทาย และสามารถแก้ปัญหาได้ เนื่องจากข้อเสนอเชิงนโยบายในครั้งนี้เป็นการดำเนินการต่อเนื่องในลักษณะเป็นระบบ จึงต้องการผู้นำที่มีความกล้าในการนำการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงของเดิมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การวางระบบพัฒนาองค์กรรูปแบบใหม่ในอนาคต

2.3.3 การสร้างการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม (Driving Innovation and Change) ผู้นำจะต้องส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนวิธีรูปแบบแนวทางและวิธีการทำงาน เมื่อบุคลากรมีเป้าหมายร่วมกันแล้ว ต้องปรับกระบวนการทำงานและผลักดันให้บุคลากรมีการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติและร่วมพัฒนางาน เนื่องจากการขับเคลื่อนงานเรื่องนี้เป็นการพัฒนาความร่วมมือกับหลายหน่วยงาน การจัดทำฐานข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลผ่าน Platform ออนไลน์ มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ลดอุปสรรคต่อการอำนวยความสะดวก

ให้แก่ประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติในพื้นที่ EEC เพื่อกระตุ้นการป้องกันและเฝ้าระวังแง่บวกและการทุจริตผ่านกลไกดังกล่าว

2.3.4 การทำงานและสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการ (Facilitating Hyper Collaboration) ผู้นำต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคลากรในและนอกองค์กร เครือข่ายต่างๆ โดยการสร้างความเคารพ ความเข้าใจระหว่างกันและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน เพื่อประสานความร่วมมือกันในทุกภาคส่วนเพื่อร่วมสนับสนุนเชิงนโยบายและการปฏิบัติ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ และเครือข่ายแกนนำภาคประชาชนในทุกกลุ่มประเภทประชากรในพื้นที่ เนื่องจากต้องได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงมหาดไทย สกพอ. สำนักงาน ก.พ.ร. หน่วยงานผู้ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทั้ง 8 ฉบับในระบบ EEC-OSS เป็นต้น เพราะเป็นการทำงานลักษณะ project ต้องมีการแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ มีใช้การทำงานตามหน้าที่ silo แต่อย่างไร

2.3.5 ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) เป็นทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานหรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ผู้นำจะต้องเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการประมวลผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ เปิดเผยข้อมูลผ่าน Platform ออนไลน์ และอำนวยความสะดวกในการอนุมัติอนุญาต ซึ่งจะเป็นตัวช่วยสำคัญในการปฏิบัติงาน การสื่อสารและการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นในลักษณะ “ทำน้อย ได้มาก” หรือ “Work less but get more impact”

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

เอกสารเผยแพร่

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี**. สืบค้น 4 กรกฎาคม 2564 จาก <http://nscr.nesdc.go.th/ns/>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ. **แผนปฏิบัติการราชการ 5 ปี พ.ศ. 2566 - 2570** ของ สำนักงาน ป.ป.ท. สืบค้น 4 กรกฎาคม 2564 จาก <https://www.pacc.com>

OECD. 2019. **Analytics for Integrity**

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

ชื่อ – สกุล นางสาวอาภรณ์ีย์ เสมรสุต

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ปริญญาโท นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 เนติบัณฑิตไทยแห่งสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ประสบการณ์การรับราชการ

1. นิติกร 3 กรมบังคับคดี
2. เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ 6 ว กรมสอบสวนคดีพิเศษ
3. นักสืบสอบสวนสอบสวนชำนาญการ กองปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 3 สำนักงาน ป.ป.ท.
4. นักสืบสอบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ กองปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 3 สำนักงาน ป.ป.ท.

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้อำนวยการกองกฎหมาย (ตั้งแต่วันที่ 18 ต.ค. 2562 - ปัจจุบัน)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

99 หมู่ 4 อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี